

Blaifa.
t vtiq.

cōtenebratū oculū cordis: et oculū illumi-
natū cordis. Inter refrigeriū castitatis: et
flāmā libidinis: In securitatē spei: et timorē
facinorū. Cū viderit b: discernat se: et lauet
manū suas ī sāguīe ipi: pficiat ex cōpatione:
ne: et dicat: Ergo est fructū iusto. **Ergo ē
de iudicās eos ī terra.** Nōdū ī illa vi-
ta: nōdū ī igne eterno: nōdū apd iseros: s; b
ī fra. **Ecce diues ille adhuc iduit purpu-
ra et bysso: et adhuc epulat q̄tidie splēdide:**
nōdū pduxit spinas rān: nōdū dixit cru-
cior ī hac flāmā: sed iā est mētis cecitas: iā
oculū mētis extinctū est. Si cecū oculis car-
nis ad mēsam suā quālibet optimā discū-
beret: miserū eū diceret. **Cecus interi⁹ pa-
nē christū nō videt: et beat⁹ est: hoc nō dic-
nisi piter cecus.** Ergo est fructū iusto: q̄ est
deus iudicās eos ī fra. Si aliquō plūrio-
res fuim⁹: date veniā. **Exhortamur vos ī
noīe christi: vt hec q̄ audistis ad fructū co-
gitentis.** Quia et pdicare veritatez nihil est:
si cor a lingua dissentiat. **Et audire vitatē
nihil pdest: si homo nō sup petrā edificet.**
**Qui edificat supra petrā: ipse est qui audit
et facit: q̄ autē audit et nō facit: edificat super
harenā: qui nec audit nec facit: nihil edifi-
cat.** Sed quomodo qui edificat sup ha-
renam: ruinam sibi edificat: sic ille qui nō
edificat super petram: veniēte fluuio: sine
domo rapitur. **Non ē aliud facē nisi et edi-
ficare et sup petrā edificare: id est et audire
et facere.** Nec ali⁹ dicat: vt qd pcedo ad ec-
clesiā: **Ecce q̄ q̄tidie ad eccliaz pcedūt: nō
faciūt qd audiūt. Faciūt tñ vt audiant: sic
pnt facere vt audiāt: et faciāt.** Tu autē q̄ntū
lōge es a faciēdo: qui tñ fugis ab audien-
do. **Sed ego inqt nō edifico sup harenaz.**
**Nudū te inuētur⁹ est fluui⁹: nūqd iō te nō
ablatur⁹ est: Nūqd iō pluuia nō necabit:**
**Nūqd vēti ppterea nō abripiēt: Ergo ve-
ni et audi: sed cū audierī fac. Nā si audierī
et nō feceris: edificasti quidē: sed sup hare-
nam.** Quia q̄ sine edificio pstituti nudi su-
mus: in edificio autē sup harenā posito sub
ruina sum⁹: restat vt supra petrā edificem⁹:
et qd audiūim⁹ faciam⁹.

Explicit Tractatus de ps. LVII

Incipit Tractat⁹ de ps. LVIII

Sermo prim⁹. de prima pte psal.

Sicut solet scriptura psalmoz my-
steria ī titulis ponere: et frōtē psal-
mi sublimitate sacramēti decora-
re: vt sciam⁹ qui intraturi sum⁹: cū tāq̄ su-
per postē quid int⁹ agat legerim⁹: vī cuius

dom⁹ sit: vel qui naz sit illi⁹ pdij possessor:
ita et in hoc psalmo script⁹ est titul⁹ de titu-
lo. **Habet enī. In finē: ne corrupas
ipsi Dauid in tituli inscriptiones.**
Hoc est qd dixit titul⁹ de titulo. Que naz
enī sit tituli hui⁹ inscriptio: quā corrupi ve-
tat euāgelii nobis indicat. **Nā cum dñs
crucifigeret: titul⁹ inscriptus est a pilato: et
posit⁹ rex iudeoz: trib⁹ linguis: hebreā: gre-
cā: et latīnā: q̄ lingue toto orbe maxie excel-
lunt.** Igit si rex iudeoz crucifix⁹ ē: et iudei
regē suū crucifixerūt: crucifigēdo enī etiā
regē gentiū fecerūt: magisq̄ occiderūt. **Et
quidē quātū in illis fuit pdiderūt christū:
sed sibi nō nobis: et mortu⁹ est ille p nobis:
et sanguine suo redemit nos: et mō nō ē cor-
ruptus titul⁹: q̄ ille rex est: nō solū gentiū:
sed etiā ipoz iudeoz.** Quid enī? Quia cō-
tradixerūt: ideo regis sui dñationē euerte-
re potuerūt: **Rex est supra illos.** Nam ille
rex virgā ferreā gerit: quā et regit et frangit.
**Ego inqt pstitur⁹ sū rex ab eo sup syō mō-
tē sanctū ei⁹: pdicās pceptū eius.** Dñs di-
xit ad me filius me⁹ es tu: ego hodie genui
te. **Postula a me: et dabo tibi gentes here-
ditatē tuā: et possessionē tuā terminos terrē.**
**Reges eos in virga ferra: et tāq̄ vas figu-
li pteres eos.** Qu. os regit: quos conterit:
Regit obediētes: cōterit resistētes. Ergo
ne corrupas optime et pphetice: qñ qui-
dem et illi iudei suggererūt tunc Pilato et
dixerūt: **Noli scribere rex iudeoz: s; scribe
quia ipse se dixit regē iudeoz: nā et iste titu-
lus inquit pfirmavit illū regē nobis: Et
Pilatus qd scripsi scripsi: et impletū est ne
corrupas.** Nec iste sol⁹ psalm⁹ habet hmōi
inscriptionē vt titul⁹ nō corrupas: aliqui
psalmi sic pnotati sunt: sed tñ in oibus pas-
sio dñi pnunciat. Ergo et hic intelligamus
dñi passionē: et loquat nobis christ⁹ caput
et corpus. Sic semp: aut ppe semp audia-
mus voces christi de psalmo: vt nō solum
intueamr caput illud vnū mediatorē dei
et hominū: hominē christū Jesum: qui etiā
scdm diuinitatē in principio verbuz deus
apud deū: qd verbū caro factū est et habi-
tauit in nobis: caro ex semine Abraam: ex
semine Dauid: de Maria virgine. **Nō er-
go illi solum qui est caput nostrū cogite-
mus quādo audimus christū loqui: s; co-
gitemus christū caput et corpus: totū inte-
grum quēdam virum.** Nobis enī dicitur:
**Glos autem estis corpus christi et mem-
bra ab apostolo Paulo.** Et de illo dicitur

ab eodem Aplo: qui est caput ecclesie. Si ergo ille caput: nos corp^o: tot^o christus caput: et corpus. Aliqñ eni inuenimus vba q̄ nō cōgruunt capiti: et nisi ea coaptaueris corpori: nutabit intellect^o tuus. Rursus i uenis verba que nō apta sunt corpi: et christus tñ loquit: ibi non timendū est ne erret quisq̄: cito eni p̄git vt capiti aptet qd̄ videt corpi nō cōuenire. Ipe deniq̄ in cruce pendēs ex p̄sona corporis locur^o est: deus de^o me^o respice me: q̄re me dereliquisti. Non eni dereliquit christū: a quo derelictus nō est. Aut vero sic ad nos venit: vt illū desereret: aut sic illū dimisit: vt ab illo discederet. S; q; hō desertus est a deo: Adam ille peccās qui cū soleret gaudere ad faciem dei: p̄scientia pcti deterrit^o fugit a gaudio suo: et vere dereliquit illū deus: q; ipse deseruit deū. Ex quo Adā christus cū carnē accepisset: hoc ex p̄sona ipsius carnis ait: q; vetus homo noster simul crucifixus est cū illo. Audiamus ergo qd̄ sequit. Quādo misit Saul et custodiuit domū vt cū interficeret: hoc nō ad crucem dñi: sed tñ ad passionē dñi ptinet. Crucifixus eni christ^o et mortuus et sepultus est. Erat ergo illa sepultura tanq̄ dom^o: ad quā custodiendā misit regnū iudeorū: qñ custodes adhibiti sunt sepulchro christi. Est quidē h̄istoria i scriptura regnorū: qñ misit Saul ad custodiendā domū vt interficeret Dauid: s; et qñtum inde sumpsit qui psalmū scripsit: tātū debemus discutere: cum titulū psalmi tractamus. Hoc nobis significare tñ voluit quia missum est ad domū vt custodiretur: et ille interficeret. Quō ergo ad hoc custodia est domus si Dauid figurabat christū vt christus interficeret: qñ i sepultura christus positus: nō est nisi in cruce interfect^o. Refer hoc ergo ad corp^o christi: q; interficere christum erat tollere nomen christi: ne crederet in christū: dū mendaciū p̄ualeret custodū: qui corrupti sunt vt dicerēt: quia cū dormiūt: venerūt discipuli eius et abstulerūt eū. Hoc est vere christū velle interficere: nomē resurrectionis eius extinguere: vt mēdaciū euāgelio p̄ferret. S; quō illō nō effecit Saul vt interficeret Dauid: sic et hoc nō potuit regnum iudeorū efficere: vt plus valeret testimoniū custodū dormientium: q̄ Aploz vigilantū. Quid eni edocui sūt custodes vt dicerēt: Dam^o vobis inquit qñtū vultis pecunie: et dicite: q; cū dormiitis: venerūt discipuli eius: et abstu-

lerūt eū. Ecce quales testes mēdaciū p̄tra veritatē et resurrectionē christi: inimici ei^o p̄ Saul figurati p̄dixerūt. Interroga insi delitatis testes dormiētes: mēdeant tibi qd̄ actū sit i sepulchro. Qui si dormiebāt: vñ scierūt: Si vigilabāt: fures quare nō tenuerūt: Bicat ergo qd̄ sequitur.

Expositio prime p̄tis psalmi.

Eruē me de inimicis meis deus me^o et ab insurgētib^o sup me redime me. Factū est hoc i carne christi: fiet et i nobis. Neq; eni cessant inimici nostri: diabol^o et angeli ei^o i surgere sup nos quotidie: et illudere velle i firmitati et fragilitati nostre: et deceptiōib^o: suggestiōib^o: tēptatiōib^o: et quibuscūq; laqueis irretire cū in terra adhuc viuimus. Sed vox n̄ra vigilet ad deum: et clamet in mēbris christi: sub capite in celo p̄stituto. Erue me de inimicis meis deus meus: et ab insurgētib^o sup me redime me. Erue me de opantib^o iniquitatem: et de viris sanguinū saluū me fac. Erant illi quidē viri sanguinū: qui iustū occiderūt in quo nullā culpā inuenerūt. Erant illi viri sanguinū: q; cū vellet alienigena lorī manibus dimittere christū: clamauerūt crucifige crucifige. Erant viri sanguinū: quib^o cū iā obijceret crimē sanguinis christi: respōderūt: p̄pinātes posteris suis: Sanguis eius sup nos: et sup filios n̄ros. Sed nec eius corp^o exurgere viri sanguinū cessauerūt. Nā et post resurrectionē: ascēsiōnez q; christi: p̄secutionē passa est ecclesia. Et illa quidē primo que effloruit de gente iudeorū: de q̄ et Apli n̄ri fuerūt: Ibi p̄mo Stephanus lapidat^o est: et qd̄ vocabat accepit: Stephan^o eni corona dicit: humilit^o lapidatus: sed sublimiter coronat^o. Deinde vere in gentib^o exurrexerunt regna gentium: anteq̄ in eis impleretur: Adorabunt eum omnes reges terre: omnes gentes seruiēt ei qd̄ p̄dictū erat: et fremuit ipet^o regni illi^o aduersus testes xp̄i: effusus ē magn^o et mult^o martyrū sāguis: q̄ effuso tanq̄ seminata seges ecclesie fertili^o pullulauit: et totum mūdū sicut nūc cōspicim^o occupauit. Ab his ergo viris sanguinū eruit christus: nō solū caput sed etiā corp^o. A viris sanguinū eruit christus: et i eis qui fuerūt: et i eis q̄ sunt: et i eis q̄ futuri sunt. Eruit christus: et q̄ p̄cessit: et q̄ est: et q̄ v̄tur^o est. Christ^o enim est totū corp^o christi: et quicūq; nūc christiani boni: et q̄ ante nos: et q̄ post nos futuri

Alia lra.
t Eripe
t in.
t libera

Alia lra.
t Eripe
Alia lra.
t salua me.

Alia lra.
ceperunt.

Alia lra.
t in.

sunt totus christus eruit a viris sanguinuz.
Hec vacat hec vox: et a viris sanguinuz saluum me fac. **¶ Quia ecce venati sunt animam meam:** Potuerunt tenere: potuerunt occidere: venati sunt animam meam. **¶** Vbi est: dirupisti vincula mea: **¶** Vbi est misericordia tua: **¶** Cominuta est et nos eruti sumus. **¶** Vbi est quod benedicimus deus: qui non dedit nos in venationem dentibus eorum: **¶** Illi quidem venati sunt: sed in manibus venantium non dimittit quod custodit israel. **¶** Quia ecce venati sunt animam meam. **¶ Irruerunt super me fortes.** **¶** Non utique transeundum est ab his fortibus. **¶** Diligenter insinuandum est quod sunt fortes insurgentes. **¶** Fortes super quos: nisi super infirmos: super inualidos: super non fortes: **¶** Et laudatur tamen infirmus: et damnatur fortis. **¶** Si intelligatur quod sunt fortes: primo ipsum diabolus dominus forte dixit: **¶** Nemo inquit potest intrare in domum fortis: et vasa eius eripere: nisi prius alligauerit forte. **¶** Alligauit ergo forte vinculis dominationis sue: et vasa eius abripuit: ac vasa sua fecit. **¶** Erant enim omnes iniqui vasa diaboli: qui credentes facti sunt vasa christi: quibus **¶** Apostolus dicit: **¶** Fuistis enim aliquando tenebre: nunc autem lux in domino: qui notas facit diuitias suas in vasa misericordie. **¶** Possunt ergo isti fortes intelligi. **¶** Sed sunt et in hominibus quidam fortes reprehensibili et damnable fortitudine: qui presumunt quidem: sed de temporalis felicitate. **¶** Non vobis videtur fuisse fortis diues iste: qui nunc ex euangelio recitatus est: quoniam successit ei regio in opulencia fructuum: **¶** Perturbatus consilium recoditionis inuenit: ut de structis veteribus apothecis: nouas construeret ampliores: eisque completis: aie sue diceret: **¶** Habes multa bona anima: epulare: iocundare: faciare. **¶** Qualis forte vides: **¶** Ecce homo qui non posuit deum adiutorem suum: sed sperauit in multitudine diuitiarum suarum. **¶** Vide quomodo fortis sit: et pualuit inquit in vanitate sua. **¶** Sunt et alij fortes non de diuitiis: non de viribus corporis: non de aliqua in tempore precellenti potentia dignitatis: sed presumetes de iusticia sua. **¶** Hoc genus fortium cauendum: metuendum: auersandum: non imitandum. **¶** presumetius inquit non de corpore: non de opibus: non de genere: non de honore. **¶** Omnia enim ista que non videat temporalia: fluxa: caduca: volatica: sed presumetius de iusticia sua. **¶** Talis fortitudo impediuit iudeos: ne per foramen acus intrarent. **¶** Cum enim de se presumunt quod iusti sint: et tanquam sani sibi vident: medicinam recusaerunt: et ipsum medicum necauerunt. **¶** Tales ergo

fortes non infirmos: non venit vocare qui dixit: **¶** Non est opus sanis medicus: sed male habentibus: **¶** Non venit vocare iustos: sed peccatores in penitentiam. **¶** Isti erant fortes qui insultabant discipulis christi: quoniam magister eorum ad infirmos intrabat: et conuabat cum infirmis. **¶** Quare inquit: **¶** Magister vester cum publicanis et peccatoribus manducat: **¶** Fortes quibus opus medicus non est. **¶** Fortitudo ista non sanitas est: sed insanie. **¶** Nam et freneticus nihil fortius: valentiores sunt sanis: sed quanto maiores vires: tanto mors vicinior. **¶** Auertat ergo deus ab imitatione nostra fortes istos. **¶** Timendum est enim ne eos quisque velit imitari. **¶** Doctor autem humilitatis: princeps nostre infirmitatis: donans participationem sue diuinitatis: ad hoc descendens ut viam doceret et via fieret: maxime suam humilitatem nobis commendare dignatus est: et ideo a seruo baptizari non dedignatus est: ut nos doceret profiteri peccata nostra: et firmari ut fortes simus: habere potest **¶** Apostoli vocem dicentis: **¶** Quis infirmus tunc potest sum. **¶** Quomodo ergo noluit esse fortis: **¶** Isti autem qui fortes esse voluerunt: id est qui de sua virtute presumere voluerunt tanquam iusti: offenderunt in lapidem offensionis: et hedus visus est eis agnus: et quoniam veluti hedum occidit ab agno: redimunt non meruerunt. **¶** Ipsi sunt ergo fortes qui irruerunt super christum commendantes iusticiam suam. **¶** Audite fortes istos. **¶** Cum quidam hierosolymite diceret: missi ab eis ad apprehendendum christum: et non audentes apprehendere: quoniam qui voluit tunc apprehensus est: qui vere fortes erant. **¶** Quare ergo inquit: non enim potuistis apprehendere: **¶** Et responderunt: **¶** Nemo unquam hominum sic locutus est sic ille. **¶** Et illi fortes. **¶** Aliquid alius phariseorum in illum credidit: aut alius scribarum: nisi populus iste nesciens legem: **¶** Preposuerunt se turbe infirme ad medicum currenti. **¶** Vnde nisi quoniam ipsi fortes erant: et fortitudine sua quod est grauius: omnem etiam turbam in se traduxerunt: et medicum omnem occiderunt: **¶** Sed et ille eo quod occisus est: de sanguine suo medicamentum fecit egrotis. **¶** Irruerunt super me fortes. **¶** Vos maxime fortes aduertite: et videte vtrum de vlla re presumendum sit homini: quoniam nec de iusticia presumendum est. **¶** Nam videte vbi iaceant presumetes de diuitiis: de viribus corporis: de nobilitate generis: de dignitate seculi. **¶** Si quisque de ipsa iusticia tanquam de sua presumpserit cadit. **¶** Irruerunt super me fortes. **¶** Ex illis fortibus fuit ille vires suas iactans: gratias tibi ago: quia non sum sicut ceteri homines iusti: raptos: adulteri: sicut et publicanus

E

iste. Ieiuno bis i sabbato: decimas do om-
nium quicquid possideo. Vide forte iactantem
vires suas: protra virum longe stante infirmum at-
tende: et per ipsam humilitatem propinquate.
Publicanus autem inquit de longinquo stabat:
et nec oculos suos audebat in celum levare:
sed percutiebat pectus suum dicens: **Beatus** propitius
esto mihi peccatori. Amen dico vobis: de-
scendit iustificatus publicanus ille magis quam il-
le phariseus. Et vide iustitiam: quia omnis qui
se exaltat humiliabit: et qui se humiliat exal-
tabitur. Irruerunt isti fortes: id est superbi:
qui ignorantes dei iustitiam: et suam iustitiam
volentes constituere: iusticie dei non sunt subiec-
ti. Quid deinde? **Neque iniquitas mea**
neque peccatum meum domine: Irruerunt quidem
fortes de iusticia sua presumptores: irruerunt:
sed peccatum in me non iuenerunt. Nam utique illi for-
tes: id est veluti iusti: quare possent persequi christum
nisi quasi peccatores? Sed tamen illi viderint quod fortes
sunt imanitate febriles: non firmitate sanitatis.
Viderint illi quod fortes sint: et tamen iusti protra
iniquum seuerunt. Sed tamen neque iniquitas mea
neque peccatum meum domine. **Sine iniquitate**
cucurri et dirigebas. Illi ergo fortes cur-
rentem me sequi non potuerunt: ideo peccatores putave-
runt: quia vestigia mea non viderunt. Sine iniqui-
tate cucurri et dirigebas. **Exurge in oc-**
cursum mihi et vide: Deo dicitur sine iniqui-
tate cucurri et dirigebas: exurge in occursum mi-
hi: et vide. Quid enim? Si non occurrat videre
non potes. Tamen si ambulares viam: et de longin-
quo ab aliquo cognosci non posses: clamares
ad eum et dices: Occurre mihi et vide quem ad
modum ambulam. Nam qui de longinquo me atten-
dis: gressum meum videre non potes. Ita ne et
deus nisi occurreret non videret: quod sine in-
iquitate iste dirigebat: et quod sine peccato cur-
rebat. Accipe quidem et habere possumus: exurge in
occursum mihi: adiuua me. Quod autem addidit
et vide: intelligendum est: fac videri quod curro: fac
videri quod dirigo: ex illa figura que et illud di-
ctum est ad Abrahama: Nunc cognoui quod times
deum. **Beatus** dicitur: nunc cognoui. Quia: nisi quia nunc
te feci cognoscere: Ignotus enim sibi quisquam
est ante interrogationem temptacionis. Sicut se
Petrus presumendo ignorabat: et negando di-
ditit quales vires haberet: in sua ipsa titu-
batione intellexit falso sese presumpsisse: fle-
uit et flendo meruit: fructuose nosse quod fu-
it: et esse quod non fuit. Ergo probatus Abraham:
factus est cognitus sibi: et dictum est a deo:
Nunc cognoui: hoc est: nunc te feci cogno-
scere. Quomodo letus dies qui letos facit: et

tristis amaritudo quod comestant gustantem: sic
videns deus videre facies. Exurge ergo inquit
in occursum mihi et vide. Quid est et vide?
Adiuua me: id est in illis ut videant cursum
meum sequantur me: non eis videant prauum esse quod
rectum est: non eis videant distortum esse quod tenet
regulam veritatis. Quia sine iniquitate cucur-
ri et dirigebas. Exurge in occursum mihi et
vide. Aliquid etiam me dicere admonet in
hoc loco capitis ipsius nostri sublimitas:
quia infirmatus est usque ad mortem: et assumpsit
infirmiutatis carnem: ut pullos hierusalem col-
ligeret sub alas suas: tamen gallina infirma-
ta cum puulo. Non enim in aliquo habet aue aliquam spe-
rimus: eam etiam que nidificat ante oculos no-
stros: sic parietum passeris: sicut hirudines
tanquam annue nostre hospites: sicut ciconie: sic
alie atque alie aues que ante oculos nostros
nidificat: et ovis insidit: pullos alit: sicut
ipse colube que quotidie videmus: aliquam
aue infirmam cum puulis non agnouimus: non
asperimus: non vidimus. Gallina quod habet
bet: Certe nota rem dico: que in conspectu nostro
quotidie videtur: quod raucescit vox: fit hi-
spidus totum corpus: deponunt ale: laxant
plume: et vides circa pullos nescio quid egro-
tum: et ea est materna caritas que inuenit infir-
mitas. Quare ergo dominus nisi propter hoc gal-
lina esse voluit in sancta scriptura dicens:
Hierusalem hierusalem quotiens volui congregare
filios tuos tanquam gallina pullos suos
sub alas et noluiti: Congregauit autem om-
nes gentes tanquam gallina pullos suos: qui
infirmatus est propter nos accipiens carnem
a nobis: id est a genere humano: crucifixus:
contemptus: alapis cesus: flagellatus: ligno
sensus: lancea vulneratus. Ergo ma-
terne infirmitatis est: non amisit maiestatem.
Cum ergo talis esset christus: et ideo contemptus: et
ideo lapis offensionis et petra scandali: ideo
multi offenderunt in eum. Cum talis esset christus
et tamen carnem sine peccato suscepisset: factus est
particeps nostre infirmitatis non iniquita-
tis: ut ex eo quod nobiscum comunicauit infir-
mitate: solueret nostram iniquitatem. Ideo si-
ne iniquitate cucurri et dirigebas. Quid er-
go? Secundum id quod deus est non est agno-
scendus: et illud solum in eo considerandum est: quod
propter nos factus est: non illud quod nos fecit.
Plane etiam illud considerandum est: quia mag-
num pietatis indicium est: nosse que pro te: quid
sustinuit. Non quicumque puus pro te magno:
sed pro te infirmo ille sumus quid? Factus pro-
uulus: humiliavit se: factus obediens usque ad

Alia lra.
i dicitur.

Alia lra.
i meum.

mortē. Quis iste se humiliavit fact' obediēs vsq; ad mortē: Quis: Sup' audi: Qui cū i forma dei esset: nō rapinā est esse arbitrat' se equalē deo. Ergo equalis deo: semetipm exinanuit formā serui accipiēs: in similitu dinē hoīm factus: et habitu inuētus vt ho mo: et ita exinanuit: vt assumeret quod nō erat: nō vt amitteret qd erat. Quō g' exina nuiuit: Quia tibi talis apparuit: qz tibi dig nitate quā apud patrē habet nō demōstra uit: qz tibi nūc obtulit infirmitatē: seruauit purgato postea claritatem. Ille g' patri eq̄ lis: talis ē factus: et tñ in ipa infirmitate ag noscēdus est: et si nō visioe: sed fide: vt qd videre nōdū possum': saltem credamus: et credēdo qd nō videm': etiā videre merea mur. Merito postea q̄ resurrexit ait Ma rie magdalene cui dignat' ē pmit' apparē: Noli me tangē: nōdū em̄ ascēdi ad patrē. Quid ē hoc: Paulopost eū mulieres teti gerunt: nā redeūtes a monumēto obuiā si bi factū adorauerūt: et pedes ei' tenuerūt: discipuli etiā cicatrices palpauerūt. Quid est ergo: Noli me tangere: nōdū em̄ ascēdi ad patrē: nisi noli qd vides hoc solū me credere: ne et hic remaneat aspectus tuus: q̄si tactus tu'. Hūilis em̄ tibi videoz: non dū ascēdi ad patrē: vñ et ad vos descēdi: et inde nō recessi: nōdū illuc ascēdi: quādo vos nō deserui. Veni nō recedens: ascen di non deserens. Sed quid est qd ascēdit ad patrē: Quādo nobis innotescet equa lis patri. Nos em̄ ascendimus p̄ficiendo: vt hoc videre: vt hoc intelligere: vt hoc vt cūq; capere valeam'. Iō g' distulit tactū: nō abstulit: nō repulit: nō negauit. Non dū inq̄t ascēdi ad patres. A summo celo egressio ei': dicit ali' psalm': Et occursum eius vsq; ad summū celi. Summū celi: id ē summū in omnib' spiritualib' pater est: in de excursus eius: et occursum vsq; ad sum mū celi. Occurrit vsq; ad summū. Summū nō dicitur nisi d' equali. Beniq; cū aliqua inequalia cōparem': et aliqd breue ad ali quid magnū applicam' videre quātuz ad quantū sit: si inequale inuenerim' ita sole mus loq̄ nō occurrit: si autēz equalē sit oc currit. Ergo occursum ei' vsq; ad summū celi: qz equalis ē patri. Talē se volebat in notescere fidelibus suis: qui dixerat: Noli me tāgere: hoc volebat p̄stari a patre fide libus suis: qui dicebat: Exurge in occur sū mibi et vide: innotesce qz tibi eq̄lis sum et vide. Quid ē vide: Fac videri qz tibi eq̄lis

sum. Qd̄ dū mibi 'Philipp' dicit: Ostēde nobis patrē et sufficit nobis: q̄dū ego di cam: Tāto tpe vobiscū sum: et patrē nō no stis: Philipe qui me videt: videt et patrē. Nō credis qz ego in patre et pater in me ē: Et adhuc forte nō credit eq̄lem: exurge in occursum mibi et vide. Fac me videre: fac te videri: fac notā hominibus equalitatē no strā: nō putēt iudei se hominē crucifixisse. Quis in eo nō crucifixū sit: nisi iquātū hō erat: tñ si cognouēnt quē crucifixēnt. Si n. cognouissent: nūq; dñm gl̄ie crucifixissēt. Hūc dñm glorie vt nouerint fideles mei. Exurge in occursum mibi et vide. Et tu dñe deus v̄tutū deus israel. Tu de' israel qui nō putaris nisi de' israel solius: q̄ nō putaris nisi de' vni' gentis q̄ te colit: cū omnes gentes idola colant. Tu de' israel. Intede ad visitandū omnes gē tes: Impleatur illa p̄phetia in qua Elia as ex persona tua alloquit ecclesiā tuā san ctam: ciuitatē tuā sterilem illam: cui' multi filij deserte magis q̄ eius q̄ habet virū. Et quippe dictū est: Letare sterilis que nō pa ris: erūpe et exclama que nō partur': quia multi filij deserte magis q̄ ei' q̄ habet virū: mag' q̄ gentis iudee que habet virū: que accepit legem: magis q̄ ei' gēnis q̄ habuit euidētem regem. Nā tu' rex latet: et plu res tibi filij sunt ex occulto sp̄so. Ergo ei dicitur: multi filij deserte magis q̄ ei' que habet virū. Beinde adiungit p̄pheta: Bi lata locū tabernaculi tui: et aulas tuas p̄si ge: non est qd p̄cas: extende longius fun culos tuos: et palos validos p̄stue etiam atq; etiā in dexteram atq; sinistrā. In dex tera tene bonos: in sinistra tene malos: do nec veniat ventulabz: posside tamē omnes gentes. Inuitentur ad nuptias boni et ma li: impleatur nuptie recumbentiū: seruoꝝ est inuitare: dñi separare. Etiā atq; etiā in dextram atq; sinistrā extende. Semen em̄ tuū hereditabit gentes: et ciuitates que de serte erant inhabitab. Deserte a deo: deser te a p̄phetis: deserte ab apostolis: deserte ab euāgelio: plene demonijs. Ciuitates q̄ deserte erant inhabitabis: nō est qd metu as. Preualebis em̄ nec erubescas qd de testabil' fuer'. Ergo qz isurrexēt sup te for tes: ne erubescas qñ nō nomē christianū le ges ferebant: qñ ignominia et blasphemia erat eē christianū: Nec erubescas qd dete stabilis fueris. Confusionē em̄ in perpetu um obliuisceris: ignominie viduitatis tue

Alia lra.
v. omnibus.

nō eris memor: quā ego sum dominus qui facio te. Dominus nomē est ei: et qui eruit te: ipse dominus deus israel vniuerse terre vocabitur. Et tu domine de^o virtutū: de^o israel intende ad visitandū omnes gētes. Intēde inq̄ ad visitandū omnes gentes. **Non miserearis omnium qui operantur iniquitates.** Hic plane terruit. Quē non terreat: Quis ad suā conscientiam rediens nō cōtremiscat? Que etiā sibi conscia est pietatis: mix nisi aliquid p̄scia sit etiā iniquitatis. Quicūq̄ enī peccatū facit et iniquitates facit. Si enī iniquitates obseruauerit domine: dñe quis sustinebit? Et tñ verū est nec frustra dictū nec vacare oīno potest aut poterit: non miserearis omnium qui operantur iniquitatē. Sed ecce misertus est Pauli: qui p̄mo saulus operabatur iniquitates. Quid enī fecit boni vnde promereretur deū? Nōne sanctos eius ad mortem attraherat? Nōne epistolas a principibus sacerdotū ferebat: vt vbiq̄ christianos inuenisset ad penā rapet? Nōne id agēs eo tēdēs: cedēs: spirās et anhelans: sicut de illo scriptura testatur: de celo vocatus est voce s̄blimi deiectus: erect^o: excecatus: illuminat^o: occisus: viuificat^o: p̄ditus: redditus. Quo merito? Nihil nos dicam^o ipm pot^o audiam^o. Qui p̄us sui inq̄t blasphemus et persecutor et iniuriosus: sed misericordiā consecutus sum. Certe nō misereari omnium qui operantur iniquitatē. Hoc duobus modis intelligi pōt: Sive qz omnino nulla peccata impunita relinquit deus: Sive quod est quedā iniquitas: quā q̄ operatur: oīno eorum deus nō misereatur. Secundū istos duos modos breuiter quātum t̄pis sufficit aliquid loquamur caritati vestre. Iniquitas omnis parua magna ve sit puniatur: necesse est: aut ab ipso homine penitēte: aut a deo vindicante. Nam et quē penitet: punit seipsum. Ergo fratres puniam^o nostra peccata si querim^o misericordiā dei. Non pōt deus misereri omnium operantium iniquitatē q̄si blandiēs peccatū: aut nō eradicās peccata: proorsus aut punis aut punit. Cui non puniat? Puni tu. Nā illud fecisti qd̄ impunitū eē nō possit: Ita te puniat pot^o: vt facias qd̄ in illo psalmo scriptū ē: P̄ueniam^o faciē ei^o in p̄fessione. Quid ē p̄ueniamus faciē ei^o in p̄fessione? Anteq̄ ipse attēdat vt puniat: tu p̄ueni p̄fitendo et puni. Nō ille inueniat qd̄ puniat: qz cū tu punis iniquitatē: facis eq̄-

tatē: et iō tui miserebitur de^o: qz iaz te operantē equitatē inuenit de^o. Quid est operantē equitatē? Quia hoc in te odisti: qd̄ odit ille: vt incipias placere deo: dū hoc in te punis: qd̄ displicet deo. Nā nō pōt impunitū relinq̄re peccatū: qz verū ē: Nō miserearis oīm qui operantur iniquitatē. Sed videamus iā aliū modū: quo hec snia possit intelligi. Est quedā iniquitas: quā q̄ operatur nō pōt fieri vt misereat ei^o deus. Queritis forte q̄ nā illa sit: ipsa est defensio pctōz. Quā q̄ defendit peccata sua: magnā iniquitatem operatur: hoc defendit: qd̄ de^o odit. Et vide te: q̄ p̄uere: q̄ inq̄: Si qd̄ boni fecerit: sibi vult imputari: si quid mali: deo. Nā hoc modo defendunt hoīes peccata sua ex dei persona: qd̄ peius est. Quid est hoc? Nemo est qui audeat dicere bonū est adulterium: bonū ē homicidiū: bona fraus: bonū periuriū: nullus proorsus hominū: naz qui illa etiā faciunt: clamant qm̄ patiunt. Ommino ergo nō inuenies animā tam peruersam: tam extorē a societate generis humani: et a participatiōe cōis sanguis ex Adā cui videatur bonū esse adulterium sicut dixi fraus: rapina: periuriū. Sed quō ea defendūt? Si de^o noluisset: nō id fecissem. Quid vis faciam fato meo: Jam queris qd̄ sit factum. Curris ad stellas: queris quis fecerit et ordinauit stellas. Deus ē. Ergo ad hoc pctm̄ tuū defendis: vt deū accuses. Ideo excusat re^o: vt culpetur iudex. Proorsus talē iniquitatē operantium: nō misereat deus. Nō miserearis omnium qui operantur iniquitatē. Persequere inquit peccata eorū: puni: cōpunge: cōuerte illos ante se qui se ponunt post se: et erubescāt de se vt gaudeant de te. Nō miserearis oīm qui operantur iniquitatē. **Couertent ad vesp̄rā:** Nescio q̄s dicit quondā opatores iniquitatū et quōdā tenebras p̄uerti ad vesp̄rā. Quid est ad vesp̄rā? P̄ ea. Quid ē ad vesp̄rā? Seru^o. Postea qd̄ ē: Ad vesp̄rā. An. n. debuerāt q̄ crucifigerēt christū medicū agnosce. Quare iam eo crucifixo: resurgēte: in celū ascendente: postea q̄ misit sp̄m̄ suū sanctū quo repleti sūt illi q̄ in vna domo erāt et ceperūt loq̄ linguis oīm gentiū: expauerunt crucifixores christi: cōpuncti de p̄scientia sua: p̄siliū salutis ab ap̄le petiuerūt: audierūt: Agite penitentiam et baptizet vnusq̄sq̄ v̄m̄ in noīe dñi n̄i Iesu christi: et dimittetur vobis pctā vestra. Post occisū christū post effusū sanguinē christi dimittunt pctā

vestra. Ille sic voluit mori: vt sanguie suo etia effulores ei⁹ sanguinis redimeret. **Fu- disti seuietes: bibite pfitentes. Merito co- uertent ad vesperez. Et fame patient vt canes.** Canes vt getes iudei dixerit: ta q imudos. Na inde r ipe dñs cu p⁹ eu cla maret chananea qda mulier no iudea: ad filia curanda puertere volēs ei⁹ miscdiaz: ille oia puidens: oia scies: sed fide ei⁹ ostē- dere volēs: distulit bñficiū r eā suspendit. **Et quō distulit: Nō sū inqt missus: nisi ad oues q pierūt dom⁹ isrl.** Israhel oues: getes qd: Nō est bonū panē sumē filioz: r mitte re canibus. Bētes g canes appellauit p⁹ smūdiā. **Quid aut illa mulier esuriēs: h magis nō repulit: Suscepit hūiliter puici um: r meruit bñficiū.** Neqz em cōuiciū il- lud dicendū erat qd a dño dictū erat. Ser- uus si aliqd tale dño dicat puiciū est. Bo- minus aut cū tale aliqd seruo dicat: digna- tio potius dici pōt. **Ita inqt dñe: Quid ē ita: Verū dicis: pñsus verum dicis: canis ego sū.** S; r canes edūt de micis q cadūt de mensa dñoz suozū. **Et pñtino dñs: O mulier magna ē fides tua. Nā dudū canis mō mulier. Nā iā mulier: q pauloante ca- nis: Cōfitendo hūiliter: nō repellēdo qd a dño dictū erat. Ergo gentes canes: r iō esuriētes. Bonū ē r iudeis vt agnoscat se peccatores: r licet ad vespērā cōuertant: r fame patient vt canes. Nā male satura- tus erat ille q dicebat: Ieiuno bis i sabbato. Ille aut publican⁹ canis erat fame pa- tiens: r inde bñficiū dñi esuriebat: q dice- bat: Propitius esto mihi pctōri. Cōuertā tur g r illi ad vespērā: r fame patient vt ca- nes: desiderēt gratiā dei: intelligāt se pctō- res. Fortes illi fiāt infirmi: diuites illi fiāt pauperes: iusti illi agnoscat se pctōres: leo- nes illi canes fiāt. Cōuertant ad vespērā: r fame patient vt canes. **Et circubunt ciuitatē.** Quā ciuitatē: Quidū istum: quē qbusdā locis vocat scriptura ciuitatē circūstātie: id est qz nō in oibus gentib⁹ vn- diqz circūfuderat mūdus vnā gentē iude- oz: vbi talia gerebāt: r appellabat ciuitas circūstantie. Istā ciuitatē circubūt illi iaz canes facti esurientes. **Quare circubūte Euāgelizando. Saulus ex lupo canis fac- tus ē ad vespērā: id ē sero puerfus: de mi- cis dñi sui in grā ei⁹ cucurrit: r circūiuit ci- uitatē. **Ecce ipsi loqnt in ore suo: r gladius in labijs eoz: Jam ille gla- di⁹ bis acutus. de q Apłs dicit: Et gladiū******

spūs qd est verbū dei. **Quare bis acutus: Quare: nisi qz ex vtroqz testamēto ferēs: Hoc gladio mactabant: de quib⁹ dicebat Petro: Macta r manduca. Et gladi⁹ in labijs eoz. **Qm̄ quis audiuit. Loquē- tur in ore suo quis audiuit: id ē stomacha- bñtur aduersus pigros ad fidē: q pauloan- te r ipsi credere nolebāt: tediū de nō credē- tibus patiūtur. Et vere fratres ptingit. U- des hoīem pigrū anteqz sit chūstian⁹: cla- mas ad illū qtidie: vix puertit: cōuertatur etiā: vult oēs eē chūstianos: r mirat quā nōdū sunt. Excidit illi qm̄ ad vespērā con- uersus ē: sed qz fact⁹ ē esuriēs sicut canis: habet etiā i labijs gladiū: dic: Quis audi- uit: Quid ē qz audiuit: Quis credidit au- ditui nostro: r brachiū dñi cui reuelatū ē: **Qm̄ quis audiuit: Nō credūt iudei: r cō- uersi sūt ad getes r annūciauerūt. Iudei nō credebēt: r tñ p credētes iudeos euāge- liū circubāt ciuitatē: r dicebāt: Qm̄ quis audiuit. **Et tu dñe deridebis eos: Quis audiuit: Oēs getes chūstiane futu- re sūt: r vos dicitis qz audiuit: Quid ē de- rideb eos. **Pro nihilo habebis om- nes getes. Nihil an te erit: qz facillimuz erit vt credāt in te oēs gentes. **Fortitu- dinem meā ad te custodiā: Illi enim fortes ideo ceciderūt: qz fortitudinē suam ad te nō custodierunt: id est illi qui sup me insurrexerūt r irruerūt: de se psumserunt. Ego aut fortitudinē meā ad te custodiāz: qz si recedo cado: si accedo fortior fio. U- dete em̄ qd ē fratres in aīa hūana. Nō ha- bet ex se lumen: nō habet ex se vires. Totū aut qd pulchrū est in aīa virt⁹ r sapia est: si nec sapit sibi: nec valet sibi: nec ipa sibi lux est: nec ipsa sibi virt⁹ ē. Est qdā origo font- qz virtutis: est quedā radix sapie: est qdaz vt ita dicā: si hoc dicēdū est regio incōmu- tabilis veritatis. Ab hac aīa recedēs tene- brat: accedēs illuminat. Accedite ad eū r illuminamī: qz recedēdo tenebramini. Er- go fortitudinē meā ad te custodiā. Nō ad te recedā: nō de me psumā. Fortitudinē meā ad te custodiā. **Quia de⁹ suscep- tor meus es: Ubi em̄ erā r vbi sū: Ubi de me suscepisti: Quas iniquitates meas dimisisti: Ubi iacebā: Quo erect⁹ sū: Er- go h meminisse debeo qd in alio psalmo di- cit: Qm̄ pater me⁹ r maf mea dereliquerūt me: dñs aut assūpsit me. Fortitudinē me- am ad te custodiā: qz de⁹ceptor me⁹ es. **De⁹ me⁹ miscdia eius puenit me.****************

Alia lra
f ad nihilū de
dit eos.

Alia lra.
f nō habet

Alia lra.
f nō habet

Ecce quid est fortitudinē meā ad te custo-
diā: Be me oīno nībil psumā. Quid. n. at-
tuli boni: ut mei misereris: vt me iustifica-
res: Quid in me iuenisti: nisi sola peccata:
Tuū nībil aliud nisi natura quā creasti: ce-
tera mea mala q̄ deleuisti. Nō ego por ad
te exurrexi: sed tu ad me excitādū venisti.
Nā misericōdia eius pueniet me. Anteq̄ ali-
quid boni ego faciā: misericōdia eius pueniet
me. Quid hic respōdebit infelix Delagi?
Be me? demōstrauit mihi in
inimicis meis: Quid ait: Quantā cir-
ca me exhibuerit misericōdian: i inimicis meis
mihi demōstrauit. Relictis cōparet se col-
lectus: et repulsis electus: cōparet se vasis
ire vas misericōdie: et videat q̄ ex vna massa
fecit deus: aliud vas in honorē: aliud in cō-
tumeliā. Quid ē demōstrauit mihi i inimicis
meis: Si em̄ de^o volens ostēdere irā et de-
mōstrare potentiā suā: attulit in multa pa-
tiētia vasa ire: que pfecta sūt in pditione:
Et ppter quid hoc: Ut notas faceret diui-
tias suas in vasa misericōdie. Si ḡ vasa ire at-
tulit: in quib^o notas faceret diuitias suas
in vasa misericōdie: rectissime dictū ē: Miseri-
cordia eius pueniet me. **Beus me? demō-**
strauit mihi i inimicis meis: id ē quātū cir-
ca me habuit misericōdian: in illis mihi demō-
strauit circa quos nō habuit. Nisi em̄ debi-
tor suspendat: min^o agit grās cui debitum
relaxat. **Be me? demōstrauit mihi i inimi-**
cis meis. **Be ipis aut̄ inimicis qd: Ne occi-**
deris eos: neq̄ obliuiscant̄ legi
tuę. Rogat p inimicis suis: implet p-
ceptū. Quid est: ne miserearis omnīū qui
opantur iniquitate: et ne occideris eos ne
obliuiscant̄ legi tuę: Quō nō misereat om-
niū qui operātur iniquitate: et quō nō occi-
dat eos ne obliuiscant̄ legis tuę: Sed hic
de inimicis suis dixit. Quid ḡ: Inimici ei
us equitate opantur: Sed q̄ ei imicantur
equitate opant̄. Ergo ipsi iniquitate n̄ ope-
rāt̄: Sed q̄ ipse equitate opatur: Porro q̄
equitate opatur: pfecto iniquitate ab ini-
micis patit̄: restat vt qui iusto imicant̄ ini-
quitate opentur. Quā ḡ paulo supius: non
miserearis oīm qui operātur iniquitate: et
nūc de inimicis suis ne occideris eos: ne
q̄ obliuiscant̄ legis tuę. Nō ergo misere-
aris eorū: vt occidas peccata eorū: ne occi-
das eos quorū pctā occidis. Quid ē autē
occidi: Obluisci legi dñi: Ipa ē vā mors
in pfundū ire peccati. Pōt qdē et hoc de
iudeis intelligi. Quid de iudeis: Ne occi-

deris eos neq̄ obliuiscant̄ legis tuę. Istos
inimicos meos ipsos q̄ me occiderūt: noli
tu occidere: maneat gēs iudeorū. Certe vi-
cta est a romanis: certe deleta ciuitas eorū:
nō admittunt̄ ad ciuitatē suam iudei: et tñ
iudei sunt. Nā oēs iste puincie a romanis
subiugate sunt. Quisnā cognoscit gentes
in impio romāo: Que qdē erāt qñ oēs ro-
mani facti sunt: et oēs romani dicunt. Iu-
dei tñ manēt cū signo: nec sic victi sunt vt
a victoribus absorberent̄. Nō sine causa:
Cayn ille ē qui cū fratres occidisset: posuit
in eo de^o signū ne quis eū occideret. Hoc
est signū qd̄ habent iudei. Tenēt oīno reli-
quias legis suę: circūcidunt̄: sabbata ob-
seruāt: pascha imolāt: azyma cōmedunt.
Sunt ḡ iudei: nō sunt occisi: necessarij sūt
credētib^o gentib^o. Quare hoc: Ut demō-
stret nobis in inimicis nostris misericōdian su-
am. **Be me? demōstrauit mihi i inimicis**
meis. In ramis supbie p̄cis in seruo mise-
ricordian suā demōstrat oleastro. Ecce vbi
iacent qui supbi erant: ecce vbi insertus es
qui tūc iacebas: et tu noli supbire ne p̄cidi
merearis. **Be me? ne occideris eos: ne qñ**
obliuiscant̄ legi tuę. **Disperge eos in**
virtute tua: Jam factū est p oēs gētes:
dispersi sūt iudei testes iniquitatis suę et veri-
tatis nostre. Ipsi habēt codices: de quib^o
pphetat̄ est christ^o: et nos tenem^o christū.
Et si forte qñ aliq̄s paganus dubitauerit:
cū ei dixerimus pphetias de christo: quaz
euidentiā obstupescit: et admirās putauit
a nobis eē p̄scriptas: de codicib^o iudeo-
rū pbamus: q̄ hoc tāto añ p̄dictū est. U-
dete quēadmodū de inimicis nostris alios
pfudimus inimicos. **Disperge eos in virtute**
tua: tolle illis virtutē: tolle illis fortitudinē
eorū. **Et deduce eos p̄tector meus**
dñe. **Delicta oris eorū sermo-**
nes labiorū eorū: et cōphendant̄ in
superbia sua. **Et ex maledicto et**
medacio annuciabunt̄ p̄sumatio-
nes in ira p̄sumationis et nō erunt.
Obscura sūt et timeo ne nō insinuet̄ bñ. Iā
iā audiēdo fatigati est̄. Itaq̄ si placet ca-
ritati vr̄e: q̄ restant in crastinū differamus.
Adiuuabit dñs: vt vob debiti p̄soluam^o:
Quia d̄ illo mag^o: q̄ de nob p̄mittim^o.

Sermo sc̄ds: d̄ sc̄da pte eiusdē psalmi.
Hesternus sermo ptractus debito-
rē me in hodiernū reliquit. Quia
ḡ dñs voluit: reddēdi tempus ad-
uenit. Q̄ vero sumus nos deuoti redbi-

Alia lra.
† De^o ostendit
mihi sup̄ inimi-
cos meos.

Alia lra.
† occidas.
† ipsi mei.

Alia lra.
† illos

Alia lra.
† deponē.
† Delictū.
† sermonē.
† ipsorū.
† de execra-
t̄ in p̄sumati-

tores: tã debetis esse auidi exatores: hoc est vt qđ ille donat z nos reddim⁹. Ille. n. domin⁹: nos serui sum⁹: sic accipiat⁹ vt sit fruct⁹ in auditiōe vestra de vita v^{ra}. **C**ultus em̄ ager fructū nō reddēs z ingratus: agricolē p̄ frugib⁹ spinas afferens: nō hoz reum sed ignē q̄rit. **D**ñs aut̄ deus noster sicut eū videtis hãc terrã visitare imbrub⁹ solemnib⁹: ita cor nostruz verbo suo tanq̄ agrū suū visitare dignatur: z de corde n^{ro} fruct⁹ querit: qz nouit z qđ ibi semiet z q̄tū pluat. **E**t qz reuera nihil sine illo sum⁹: qz et añq̄ essem⁹ nihil eram⁹: z qđq̄s iaz hō est: z sine illo esse voluerit: nihil aliud q̄ hō mo pctōr erit: verūq̄ est qđ hic dictuz est: **F**ortitudinē meã ad te custodiã: qm̄ quicqđ possumus nisi apud illū z ad illū seruemus: recedēdo amittim⁹: vigilare debet sp̄ mēs nostra: nō ab illo recedere: s̄ z si lōge erat magl̄ magisq̄ p̄p̄quare z accedere: nō gressu pedū: nō subuectiōe vehiculoz: nō celeritate animalū: nō elatōe pennaz: s̄ puritate affectuū z pbabilitate sanctorū moy. **E**uideam⁹ qđ qđ restat de hoc psalmo. **I**n b̄ em̄ dimiseram⁹ cū cepisset de inimicis suis loqui dicēs deo: **N**e occider̄ eos neq̄ obliuiscant̄ legis tue. **Q**uis eos inimicos suos eē dixerit: rogauit tñ deū ne occiderētur z obliuiscerēt legē ipius. **N**ō tñ tenere legē: id est nō obliuisci legis: iam p̄fectio ē z qđ securitas de p̄mio: z nulla sollicitudo de supplicio. **S**unt em̄ q̄ tenēt legē memoria z nō implent vita: qui vō implēt vita nō possunt nō tenere memoria. **E**rgo q̄ morib⁹ p̄cepta dei facit: z quodãmo vīdēdo sp̄ in corde suo ne delect: agit qđ tenet: viuēdoq̄ se cōmemorat qđ ei i corde sit scriptū de lege dei: ipse fructuose tenet legē dei: ipse nō inimic⁹ deputabit. **N**ã ecce inimici iudei q̄s videt̄ significare psalmus iste: legē dei tenent: z iō de illis dictū ē: **N**e occider̄ eos: neq̄ obliuiscant̄ legis tue: vt gens iudeoz maneret: z ea manēte cresceret multitudo christianoz. **P**er oēs gētes manent certe: z iudei sūt: nec destiterit esse qđ erāt: id est gēs ista nō ita cessit i iura romanoz vt amiserit formã iudeoz: sed ita s̄bdita romãis ē: vt etiã leges suas teneat: q̄ leges sūt dei. **S**z qđ i illis factū est: **B**ecimatis mētã z ciminū: z reliquistis q̄ grauiora sūt legis: misericordiam z iudiciū: liquātes culicē: camelū aut̄ glutietes. **H**oc eis domin⁹ dic̄: z reuera ita sunt. **T**enent legē: tenēt p̄bas: legūt oīa: cantāt oīa: lucē p̄lx

ta: nō ibi videt̄ qui ē christ⁹ Jesus. **N**ō solū eū nūc nō videt̄ cū sedet in celo: sed nec tñ viderūt qm̄ inf̄ illos hūilis ambulabat: z facti sunt rei fundēdo sanguinē ei⁹: s̄ non oēs. **H**oc z hodie cōmēdam⁹ caritati v^{re}: nō oēs: qz multi eoz cōuersi ad eū quē occiderūt: z in eū credēdo veniã z de effusione ipius sanguinis meruerūt: exēplūq̄ p̄buerūt hoibus q̄ nō debeāt diffidere dimitti sibi quaecūq̄ pctm̄: qm̄ z interfectio christi dimissa est p̄sentib⁹. **I**nde q̄ dictū est: qz de⁹ susceptoz me⁹ es: deus me⁹ misericordia ei⁹ p̄ueniet me: hoc ē añ oīa merita mea bona p̄ueniet me misericordia ipius: z si nihil in me boni iuenerit: ipse me fac̄ bonū: z ipse iustificat p̄uersum: z ipse admonet vt p̄uertat auersus. **D**eus me⁹ inq̄t: iterū demōstrauit mihi inimic⁹ meis: id ē quātum me diligit: quātūq̄ mihi largiat̄ de bonitate sua ex cōpatōe inimicoz meoz mihi oñdit: qz cū sint ex vna massa vasa ire z vasa misericordie: p̄ vasa ire discūt vasa misericordie q̄ntū illis deus largiat̄ boni. **E**t deinde ne occideris eos neq̄ obliuiscant̄ legē tue. **H**oc dictū est de iudeis. **S**ed quid illis facies? **D**isperge eos in v^{rtute} tua: **O**stē de illis qz tu fortis es: nō ipsi q̄ de virtute sua p̄sumēdo veritatē tuã nō cognouerūt: nō quales ipsi fortes sūt: de quib⁹ dictū ē: **I**ruerūt in me fortes: sed q̄lis tu fortis ad dispergendū eos. **E**t deduc eos p̄tor meus dñe. **I**d est sic eos dispge vt nō eos deseras. **N**e qm̄ obliuiscant̄ legē tue: z in eo ipso me p̄tegas: vt de ipsoz disp̄sione habeã testimoniū misericordie tue. **E**t seq̄tur. **B**elicta oris eoz sermonē labioz eoz: **Q**uo p̄iungit: q̄ p̄nectit̄ ista snia: **B**elicta inq̄t oris eoz sermonē labioz eoz. **S**equētia nō ita p̄nectunt: vt doceant nos quo p̄iungat̄ ista sentētia. **B**elicta inquit oris eoz sermonē labioz eoz: z cōprehēdāt in supbia sua: **E**t ex maledicto z mendacio annūciabunt p̄sumatōes in ira p̄sumatiōis: z nō erūt. **H**oc obscurū etiã heri dixeram⁹: z iō ad recētiōres mentes v^{ras} expositionē distuleram⁹. **N**ūc itaq̄ qm̄ nōdū fatigati est̄ ad audiendū: erigite corda vestra vt adiuuetis me intēdō: ne forte in obscuritate z p̄plexitate aliquātū sermo n^r nō sufficiat intēioni v^{re}: z debetis aliqd̄ a vobis offerre: vt qđ nos dicēdo nō impleuerim⁹ intelligēdo suppleatis. **S**ic q̄ posita est ista sentētia in medio: vt q̄ iungatur nō facile videam⁹. **B**elicta oris

eorum sermonem labiorum eorum. **R**ecurramus ergo ad superiora: quoniam cum dixerat: Ne occideris eos neque obliuiscaris legem tuam: quos tamen dixerat inimicos: adiunxit duos versiculos: disperge eos in virtute tua: et deduc eos protector meus domine: et continuo intulit: delicta oris eorum sermonem labiorum eorum: hoc est: illud occide: non ipsos. Non ergo occideris eos: neque obliuiscaris legem tuam: sed est quod in illis occidas: ut impleas quod supra dictum est: Non miserearis omnium qui operantur iniquitatem. **D**isperge ergo illos et deduc eos: id est noli desistere cum dispergis: quia non deserendo habes quod in illis agas cum ipsos non occidis. **Q**uid ergo occides: **B**elicta oris eorum: sermonem labiorum ipsorum. **Q**uid in illis occides: **C**rucifige crucifige quod clamauerunt: non qui clamauerunt. **I**lli enim christum delere: interimere: perdere voluerunt: **T**u autem resuscitando christum quem perdere voluerunt: occidis delicta oris eorum sermones labiorum eorum: quippe quem perdendum clamauerunt vivere expauescant: et quem in terra contempserunt: in celo adorari ab omnibus generibus admirentur: sic occidant delicta oris eorum et sermones labiorum eorum. **E**t **c**oprehendatur in superbia sua. **Q**uid est comprehendant in superbia sua: **Q**uia frustra iruerunt fortes: et quasi cessit illis ut aliquid sibi fecisse viderentur: et prevaluerunt domino. **P**otuerunt hominem crucifigere: potuit infirmitas prevalere et virtus occidi: et visis sibi sunt aliquid velut fortes: velut potentes: velut prevalentes: velut leo paratus ad praedam: velut tauri pingues: sicut eos alio loco commemorat: **T**auri pingues obsederunt me. **Q**uid autem fecerunt in christum: **N**on vitam sed mortem occiderunt. **E**xtincta quippe morte in morte: et resurgente vita de morte in vivente: etiam ipse se resuscitavit: quia erat in illo et quod mori non potuit: quid fecerunt: **A**udi quid fecerunt: soluerunt templum. **Q**uid vero ipse fecit: **T**riduo resuscitavit illud. **P**er hoc ergo occisa sunt delicta oris eorum: et sermo labiorum eorum. **E**t quid iam factum est illis qui peruersi sunt: **E**t comprehendunt in superbia sua. **B**ictus est enim illis: quia ille quem occiderunt resurrexit. **C**rediderunt eum resurrexisse: quia viderunt eum in celo positum: misisse spiritum sanctum inde: et eos qui in illum crediderunt impleuisse: et inueniunt se et nihil dantes et nihil fecisse: factus eorum in irritum venit: peccatum remansit. **Q**uia ergo factum euacuatum est: peccatum autem mansit super facientes: comprehendunt in superbia sua: viderunt se sub iniquitate sua. **R**estabat ergo

ut confiterentur peccatum: et ille ignoscere qui peccantibus cesserat: et mortem suam donaret occisus a mortuis et viuificans mortuos. **C**oprehensi sunt ergo in superbia sua. **E**t ex maledicto et mendacio annuntiabitur consummationes in ira consummationis et non erunt. **E**t hoc difficile intelligitur: quo iungatur: non erunt. **Q**uid non erunt: **V**ideamus ergo superiorum textum. **C**um comprehensi fuerint in superbia sua annuntiabunt ex maledicto et mendacio consummationes. **Q**ue sunt consummationes: **P**erfectiones. **C**onsumari enim perfici est. **A**liud est consumari: aliud consumi. **C**onsumat. n. quod sic finit ut perficiat: consumit quod sic finitur ut non sit. **S**uperbia non permittit hominem perfici: nihil sic impedit perfectionem. **I**ntendat quippe caritas vestra paululus ad id quod dico: et videte malum nimis: molestum nimis cauendum. **Q**uale malum putatis: **Q**uid ex aggerem quid mali sit in superbia: **D**iabolus inde solus puniendus est. **C**erte princeps est omnium peccatorum: certe seductor est ad peccandum: **N**on ei imputabitur adulterium: non vinolentia: non fornicatio: non rapina rerum alienarum: sola superbia lapsus est. **E**t quoniam superbie comes est inuidia: fieri non potest ut superbus non inuideat: ex hoc vitio quod superbiam necessario sequitur. **L**apsus enim inuidit stanti: et dedit operam seducere hominem: ne illo leuaretur unde ille deiectus est. et ideo satagit vera persuadere peccata: quia talem iudicem habemus ubi obficere falsa non possit. **N**am si apud hominem iudicem ageretur causa nostra quem posset fallere criminationibus falsis: non multum ageret ut peccaremus: quia iudicem fallendo et innocentes posset opprimere: et circumuentos ad se traducere et secum condemnari facere. **N**unc vero quia scit talem iudicem qui falli non possit: et quia scit cum iustum personam accipere non posse: tales ei reos querit perducere quos necesse sit ut dantur quia iustus est. **D**at itaque operam ut peccemus sola inuidia: que inuidia necesse est ut comitetur superbia. **H**oc ergo malum superbia est impedies perfectionem. **F**actat ergo se quisque de diuitiis: iacet de pulchritudine et de viribus corporis: ista certe omnia mortalia sunt. **R**idendi sunt qui se de mortalibus iactant a quibus rebus plerumque aut viui deserunt: aut mortui eas necesse est ut deserant. **I**llud est vitium capitale: quod cum quisque bene profecerit: superbia temptatur ut perdat totum quod

proficit. **B**enignis omnia vitia in malefac-
tis timenda sunt: superbia in benefactis pl^o
metueda est. Non itaq; mirum: quia sic e
humilis apostolus vt dicat: Quando in-
firmor tunc fortis sum. **N**am hoc vitio ne et
ipse temptaretur: quale sibi medicamentu
dicit appositu contra tumorem a medico: q
sciret quid curaret: Ne magnitudine inqt
reuelationu extollar: datus est mihi stimu-
lus carnis mee: angelus sathane qui me co-
laphizet: ppter quod ter dnm rogavi: et di-
xit mihi: sufficit tibi gratia mea: nam viri
in infirmitate perficitur. **V**idete que sunt
consummationes. **A**postolus doctor genti-
um: pater fidelium per euangeliz accepit
stimulu carnis a quo colaphizaret. **Q**uis
vestrum hoc dicere auderet: nisi ille confi-
teri no erubesceret: Si em dixerimus hoc
non passum fuisse **P**aulu: cu ei quasi de-
serimus mendace facimus. **S**ed quia ve-
rax est: et veru dixit: oportet vt credam^o da-
tu illi ee angeluz sathane: ne magnitudine
reuelationuz extolleretur. **E**cce q; timen-
dus est serpens superbie. **Q**uid itaq; fac-
tu est istis: **I**n peccato suo coprehensi sut:
quia christu occiderut: et de ipsa magnitu-
dine peccati plus humiliati sut: et maiore
humilitate erigi meruerut. **H**oc est copre-
hendantur in supbia sua: et ex maledicto et
mendacio annunciantur consummationes:
id est eo magis perficient: quia in maledi-
cto et mendacio deprehensi sunt. **S**uperbia
quippe eos non permittebat perfici: faci-
nus abstulit superbia per eorum confessi-
onem: indulgentia deleuit facinus per dei
miseratione. **E**t ex maledicto et mendacio
annunciate sut consummationes: id e dictu e hoi:
vidisti qd sis: fessisti qd sis: errasti: execat^o
es: peccasti et lapsus es: agnisti infirmitate
tuam: supplica medico: noli te videri san^o.
Ubi est frenesis tua: **E**cce medicu occidi-
sti: que occidendo perdere no potuisti: ta-
men quantuz ad te pertinuit: occidisti. **E**x
maledicto et mendacio annunciantur con-
summationes. **F**ecisti quod ad maledictu
pertinebat o iudei: maledictus em omnis
q pendet in ligno. **C**rucifixi christu: tanq;
maledictu putastis. **A**dde maledicto me-
daci. **C**ustodes ad sepulchru posuistis:
vt mentirentur pecunia dedistis: ecce chri-
stus resurrexit. **U**bi est maledictum cruel-
quod fecistis: **U**bi mendacium custodum
quos corrupistis: **E**t ex maledicto et men-
dacio annunciantur consummationes

in ira consummationis et non erunt. **Q**uid
est in ira consummationis annunciantur
consummationes: **E**st ira consummationis:
et est ira consumptionis. **N**am omnis vin-
dicta dei ira dicitur: sed aliquando ad hoc
vindicat deus: vt perficiat. aliquando ad
hoc vindicat: vt dānet. **Q**uo ad hoc vindicat
vt perficiat: **F**lagellat omnē filiū quem re-
cipit. **Q**uomō ad hoc vindicat vt dānet:
Quando posuerit impios ad sinistra: et di-
xerit eis: **I**te in ignem eternū: qui paratus
est diabolo et angelis eius. **I**lla ira psuptionis
est: no consummationis. **A**nnunciantur
autē consummationes in ira consumma-
tionis: id est predicabit ab apostolis: quia
vbi abundauit peccatu: superabundauit
gratia. **E**t pertinuit ad humiliatiois medi-
cinā infirmitas hominis. **H**oc cogitantes
illi et inuenientes atq; confitentes iniquita-
tes suas no erunt. **Q**uid no erunt: **I**n su-
perbia sua. **S**upra em dixerat: coprehēda-
tur i supbia sua: et ex maledicto et mendacio
annunciantur consummationes i ira consummationis:
et non erunt: vtq; in superbia in qua copre-
hensi sunt. **E**t sciēt quia deus do-
minabitur **J**acob: et finium terre.
Anica enim iusti sibi videbantur: q gens
iudea legē acceperat: q dei pcepta serua-
uerat. **D**emonstrat illis quia no seruauit:
cu in ipsis dei preceptis christu non intel-
lexit: quia cecitas ex parte in israel facta e.
Vident et ipsi iudei: quia no debent gētes
stemnere: quos quasi canes et peccatores
putabant. **Q**uomō em pariter inuenti sut
in iniquitate: pariter puenient ad salutē. **N**o
solum iudeis inquit **A**postolus: veruetā
et gentibus. **I**deo enim lapidem quez re-
probauerunt edificantes: hic factus est in
caput anguli: vt duos iungeret in se. **A**n-
gulus em duos parietes copulat. **J**udei
excelli et magni sibi videbantur: gentes tā-
q; infirmi: tanq; peccatores: tanq; demo-
num serui: tanq; idolorum adoratores: et
tamē in vtrisque iniquitas erat. **D**emonstrati
sunt et iudei peccatores: quia no est qui fa-
ciat bonū: non est vsq; ad vnum. **D**eposu-
erunt superbia: et non inuiderunt saluti gē-
tium: quia parē suam et illozum infirmita-
tem cognouerunt: et in angulari lapide co-
pulati simul dominū adorauerūt. **E**t sciēt
quia deus dominabitur **J**acob et finium terre.
No tantū iudeozū dñatur: s; et finiu terre:
quod non scirent si adhuc in supbia sua es-
sent. **I**n supbia autē sua eēt si adhuc sibi

iusti viderent. Et aut sibi iusti non viderent
annunciate sunt illis ex maledicto: et menda-
cio consumationes in ira consumationis: quia con-
spicibiles fuerunt in superbia sua ex maledicto
quod fecerunt quoniam christum occiderunt. Ecce quod
fecit dominus noster Iesus christus: mortuus est in
ter manus iudeorum: et redemit multitudinem
gentium: ac fusus est sanguis: ac profuit: sed con-
uersis omnibus profuit: quia et illi quem occiderunt
agnouerunt: et ab illo ipsius interfectionis et
delicti sui magnam veniam meruerunt. Quid ergo
et de ipsis: Quid supra: **Conuertentur
ad vespere.** Id est et si sero: id est post inter-
fectionem domini nostri. **Conuertentur ad vespere.**
Et fame patient vt canes: Sed vt ca-
nes: non vt oues aut vituli: vt canes: vt ge-
tes: vt peccatores: quia et ipsi cognouerunt pec-
catum suum qui sibi iusti videbant. De quibus
dictum est in alio psalmo: Postea acceleraue-
runt: hoc dictum est hic ad vespere. Nam ibi sic
est: **Multiplicate sunt infirmitates eorum:** po-
stea accelerauerunt. **Ubi accelerauerunt po-
stea:** Quia multiplicatae sunt infirmitates
eorum. Nam si sibi adhuc sani viderent nunquam
acceleraret. Quod ergo ibi dictum est: **Multipli-
cate sunt infirmitates eorum:** hoc dictum est hic:
**Conprehendant in superbia sua: et ex maledi-
cto et mendacio annunciantur consumationes
in ira consumationis.** Et quod ibi dictum est: **Postea
accelerauerunt:** hoc dictum est hic: **Et non
erunt in superbia sua.** Et scient quia deus dominus
Iacob: et finis terre: et conuertentur ad vespere.
Bonum est ergo humilari peccatorem: et nemo
est insanabilior eo quam sibi sanus videtur. **Et
circuibunt ciuitate.** Iaz et besterno die
exposui ciuitatem: id est circumscriptione ciuita-
te. **Oes gētes.** **Disperget vt edat:**
Id est vt lucent alios vt in corpus suum
transformet credentes. **Si aut non satia-
buntur: et murmurabunt.** Quia et su-
perius murmur eorum dixerat: dicentium quoniam
quis audiuit: **Et tu domine inquit deridebis eos
dicentes: Quis audiuit: Quare: Quia p-
nihil habebis omnes gentes.** Sic et hic. Si
aut non satiabuntur et murmurabunt. Conclu-
dat psalmus: **Uidet angulum exultate iam de
vetroque pariete gaudete.** Superbiebant iudei
humiliati sunt: desperabant gentes: erecte sunt.
**Veniāt ad angulum: ibi conueniant: ibi con-
currant: ibi pacis osculum inueniant.** De diuer-
so veniant: sed in aduersum non veniant: illi de cir-
cumscriptione: isti de proprio. **Loge erant parietes
sanctus ad angulum veniret.** In angulo autem te-
neat se: et tota iam ecclesia ex vitroque pariete quod

Alia fra.
† Ipsi dispert
ad inuadendum.
† vero si fuerit
saturati.

dicat: **Ego aut cantabo potentiam
tua: et exultabo mane misericordiam tu-
am.** **Mane transactis temptationibus: mane
cum nox huius seculi transierit: mane quoniam iam la-
tronum insidias: et diaboli et angelorum eius
non expauescimus: mane quoniam iam non ad lu-
cernam prophetie ambulamus: sed ipsum dei ver-
bum tanquam solē contemplamur.** **Et exultabo ma-
ne misericordiam tuam.** **Merito in alio psalmo
dicit: Mane astabo tibi et contemplabor.** **Me-
rito et ipsius domini resurrectio diluculo fuit: vt
impleret quod dictum est in alio psalmo: **Ve-
spere demorabitur fletus: et in matutino exul-
tatio.** **Ad vespere quippe discipuli mortuum
plantauerunt dominum nostrum Iesum christum: di-
luculo exurgente exultauerunt.** **Exultabo
mane misericordiam tuam.** **Quia factus es
susceptor meus: et refugium meum in die
tribulationis mee.** **Adiuuor meus
tibi psallam: quia tu deus susceptor meus
es.** **Quid eram nisi inuenires: Quis despe-
rat eram nisi curares: Ubi iacebam nisi adue-
nires: Certe ingenti vulnere periclitabar: sed
illud vulnus meum medicum omnipotentem require-
bat. Omnipotentem medico nihil est insanabi-
le: non renunciat alicui: opus est vt tu curari
velis: opus est vt manus eius non refugias. Sed
et si nolis curari vulnere tuum: admonet vt cu-
reris: et auersum reuocat: et refugiet quodam-
modo ad se redire compellit et attrahit. In omnibus
implet quod dictum est: **Misericordia eius perueniet me.
Cogitate quod dictum est: Preueniet me.** Si ali-
quid tuum primum attulisti: et ex tuo aliquo bono:
primo dei misericordiam meruisti: si te peruenit. **Quoniam
autem vel intelligis: quia peruenit es: nisi intelligas
quod ait Apulus: Quid enim habes quod non ac-
cepisti: Si autem accepisti quid gloriaris quasi si
accepisti: Hoc est: Misericordia eius perueniet me.**
**Benignus attendes omnia bona quicquid habere possu-
mus: siue in natura: siue in instituto: siue in
ipsa peruersatione: in fide: in spe: in caritate: in bo-
nis moribus: in iusticia: in timore dei: totum si-
ce nisi ex illius donis ita conclusit. **Deus meus
misericordia mea.** Non inuenit impletus bonis
dei: quid appellaret deum suum nisi misericordiam
suam. **Quod nomen sub quo nemini desperandum
est. Deus meus inquit misericordia mea.**
**Quid est misericordia mea: Si dicas: salus mea:
intelligo quia dat salutem. Si dicas: refugium
meum: intelligo quia confugis ad eum. Si di-
cas: fortitudo mea: intelligo quia dat tibi for-
titudinem. Misericordia mea quid est: To-
tum quicquid sum: de misericordia tua est. Sed
perueni te: inuocando te. Et enim: quid se-********

Alia fra
† fortitudinem

Alia fra
† non habet

ci: Ut essem q̄ te inuocarē: q̄d egi: Si enim egi aliqd̄ vt essem: iā erā anteq̄ essez. Porro si oīno nihil erā anteq̄ essem: nihil te p̄merui vt eēm. Fecisti vt eēm: z tu nō fecisti vt bon⁹ essem: Redisti mihi vt sim: z potu it mihi ali⁹ dare vt bonus sim: Si tu mihi dedisti vt sim: z alius mihi dedit vt bonus sim melior est ille qui mihi dedit vt bonus sim: q̄ ille qui mihi dedit vt sim. Porro qz te nemo melior: nemo te potērior: nemo te in misericōdia largior: a q̄ accepi vt essem: ab illo accepi vt bonus essem. **Deus me⁹ misericordia mea.**

Explicit Tract. de ps. LVIII.

Incipit Tract. de ps. LIX.

Titulus psalmi hui⁹ aliq̄ntū plix⁹ est: sed n̄ terreat: qz psalm⁹ breuis est. Tanq̄ ḡ aliquātulū plixiores psalmū audierimus sic intēdam⁹: Qm̄ in noīe christi nutritis z nutriēdis loq̄mur in ecclia dei: nec aliens a sapore istarū līrarū a quib⁹ mūdus alien⁹ est: nō q̄si rudia vob̄ ista sp̄ esse debēt. Si em̄ ea q̄ sepissime audistis: cū iocūditate in ore cogitatiois ruminastis: nec obliuīde tanq̄ in vētre sepelīstis: eadē ip̄a recordatio v̄ra z memoria multū nos poterit adiuuare: ne multū loq̄mur ad enodāda q̄si rudib⁹ ea q̄ iā vos nosse nouim⁹. Certe illud meminim⁹ sepe vos audisse qd̄ dicim⁹: vix ē vt ī psalmis iuenias voces nisi christi z ecclie: aut christi tñi: aut ecclie tñi: qd̄ vtiqz ex pte z nos sum⁹. Ac p̄ b̄ qn̄ voces v̄ras agnoscam⁹: sine affectu agnoscere nō possum⁹: z tātomaḡ delectamur: q̄to in idē vos eē sentim⁹. **Dauid rex vn⁹ hō fut:** sed nō vnū hoiem figurauit: qn̄ scz figurauit eccliam ex multis p̄stantē: distentā vsqz ad fines terre. Qm̄ aut vnū hoiem figurauit: illū figurauit q̄ est mediator dei z hōim: hō christ⁹ **Jesus.** In hoc ḡ psalmo: vel poti⁹ in hui⁹ psalmi titulo: dicunt̄ qdā victoriosa **Dauid:** qd̄ fortis fecerit debellādo quosdā inimicos: z eos tributarios faciēdo: qn̄ post mortē **Saulis** p̄secutorī sui regnū illi⁹ accepit manifestū in isrl̄. Nam z añq̄ p̄secutionē pateret rex erat: s̄ deo tñi notus erat. Postea ḡ iam manifestato regno: z euīdēter atqz emīnēter accepto debellauit eos q̄ in hoc titulo cōmemorant̄: z natus est psalmi titulus ita. **In fine his q̄ imutabunt̄: in tituli inscriptione: ipi Dauid in doctrinā: cū succēdit mesopotamiā: syriā: z syriam Sobal: z p̄uertit Joab: z p̄cussit Edo**

in valle salinarū duodecim milia. Legimus hec in libro regnorum: istos oēs q̄s noīauit debellatos esse a **Dauid:** id est mesopotamiā: syriā: z syriā **Sobal:** a **Joab** **Edo.** Facta sunt ista: z quēadmodū facta sūt: ita ibi p̄scripta sunt: ita legunt̄: legat q̄ vult. **Terūtū** sicut solet p̄pheticus spirit⁹ in psalmoz titulis recedere aliquātulū ab exp̄sione rerū gestaz: z aliqd̄ dicere qd̄ in historia nō inueniat̄: z hinc poti⁹ admone re: nō p̄pter rerū coḡscendas res gestas eē h̄mōi titulos inscriptos: sed p̄pter futura p̄figurāda: sicut dictū ē q̄ corā **Abimelech** mutauit vultū suū: z dimisit eū: z abiit: cū indicet sc̄ptura regnorū hoc eū non fecisse corā **Abimelech:** sed corā **Achis** rege: ita z in hoc titulo inuenimus aliquid q̄ cōmo ueamur ad aliqd̄. Nāqz in illa narratione bellorū fortūqz factorū regis **Dauid:** vbi bi oēs q̄s cōmemorauimus debellati sunt eū aliquid succēdisse nō legim⁹. **Hic** autē maxime hoc positū est qd̄ ibi nō est sc̄ptū: qz succēdit mesopotamiā: syriā: z syriam **Sobal.** Nā ḡ incipiam⁹ fm̄ rez futuraruz significationes ista discutere: z opactatez v̄mbrarū in lucē v̄bi euocare. In finez qd̄ sit nostis. **Finis** em̄ legis christ⁹ est. **Eos** q̄ imutabunt̄ nosti. **Qui** em̄: nisi q̄ a veteri vita in nouā trāseunt: **Absit** em̄ vt hic culpā da imutatio intelligat̄: nō quō imutat⁹ est **Adā** a iusticia ad iniquitatē: a delicijs ad laborē: sed quō mutant̄ illi quib⁹ dictū ē: **Fuistis** em̄ aliq̄n̄ tenebre: nunc aut lux in dño. **Imutant̄** aut̄ isti in tituli inscriptione. **Nostis** tituli inscriptionē: **Titulus** inscriptus ē sup̄ crucē dñi scriptus: **Hic** ē rex iudeorū. **Mutant̄** in hui⁹ tituli inscriptionē q̄ in regnuz christi trāseūt a regno diaboli. **Bene** mutant̄ in huius tituli inscriptionē. **Mutant̄** aut̄ sicut sequit̄ in doctrinā. **Cū** em̄ dixisset pro his qui imutabuntur in tituli inscriptionē: addidit ipi **Dauid** in doctrinā: id ē mutant̄ nō sibi: sed ipi **Dauid:** z mutant̄ ī doctrinā. **Nō** em̄ ita rex christ⁹ q̄si seculo regnatur⁹: cū apte dixerit: **Regnū** meū nō est de hoc mūdo. **Ergo** in eius doctrinā trāseam⁹: si volumus in p̄scriptionē tituli cōmutari: nō nob̄ s̄ ipi **Dauid:** vt qui viuūt iā nō sibi viuāt: sed ei qui pro ipsis mortu⁹ est z resurrexit. **Qm̄** ḡ nos mutaret christ⁹: nisi fecisset qd̄ dixerat: **Ignes** veni mittere in mūdū: **Si** ergo christ⁹ venit mittere in mūdū ignē: vtiqz salubris atqz vtiliter: nō quomō missur⁹ est mūdū in ig-